

Context

Participatieve samenleving - centrale rol burger in Stedelijke vernieuwing

De huidige methodiek van maatwerk voor zelfbeheer / initiatieven is erg duur, niet schaalbaar en onbetaalbaar op de lange termijn. De reden dat het zo is ingericht komt door het incidentele karakter van burgerinitiatieven tot nu toe. Er heerst een 2 spant: *minder geld beschikbaar voor stedelijke vernieuwing* - eenvormiger & goedkoper inrichten en beheren + minder maatwerk en meer standaardisatie.
Beleid: *stimuleren van burger als mede-eigenaar van de openbare ruimte* - burger als producent, beheerder, eigenaar + meer maatwerk.
Dit tijdsgewricht waarin geld schaarser wordt en de huidige methodiek van maatwerk voor co-creatie door de eindgebruiker veel geld kost is lastig. De gemeente heeft veel baten bij een goede uitvoering. Er bestaat een grote behoefte aan ruimte en kaders voor zelfinrichting / zelfbeheer met de wijze waarop dit speelveld zich ontwikkelt. Terwijl budgetten voor sociale cohesie beschikbaar blijven, mogen / hoeven deze zich niet te mengen met de ruimtelijke inrichting. De stedelijke (her)inrichting kan een goede motor zijn om aan sociale cohesie te werken. Het geld voor sociale cohesie doelgericht inzetten voor stedelijke vernieuwing inzetten wat het gaat om samen leven in de bebouwde omgeving, oftewel placemaking.

Bestaande claims op en rond de Bergweg in relatie tot Placemaking Archetype

Ontwerpopgave

Balans tussen functies verkeer en bestemming: wonen en divers winkelen

De Bergweg wordt beschouwd als verkeersader, en is ook zo ingericht. Er bestaan 3 hoofdstructuren maar de straat wordt vanwege de uitzonderingen op meerdere manieren ervaren. Het Eudokiaplein staat qua ervaring ver van een stuk met een voortuin, of de stoep met een blinde gevel en harde pui. In grote mate zijn er vooroorlogse gevels aanwezig, die niet altijd worden gerespecteerd. Er bestaat geen structuur in de type plint die men meemaakt, soms is de oude plint gerenoveerd, en elders opengebroken voor een moderne plint. Hetzelfde geldt voor de gevelreclame die op de Bergweg aanwezig is, deze breekt ook vaak met de vooroorlogse stijl. Er zijn veel bijzondere kleine bedrijven gevestigd aan de Bergweg die het relatief goed doen. Met behoud van de verkeersfunctie van de Bergweg, is het inrichten van de Bergweg als bestemming een doel van de revitalisatie. Deze bestemming wordt gevormd door de collectieve eindgebruiker, de bewoners en ondernemers aan de Bergweg.

Zones qua bestaande inrichting Bergweg

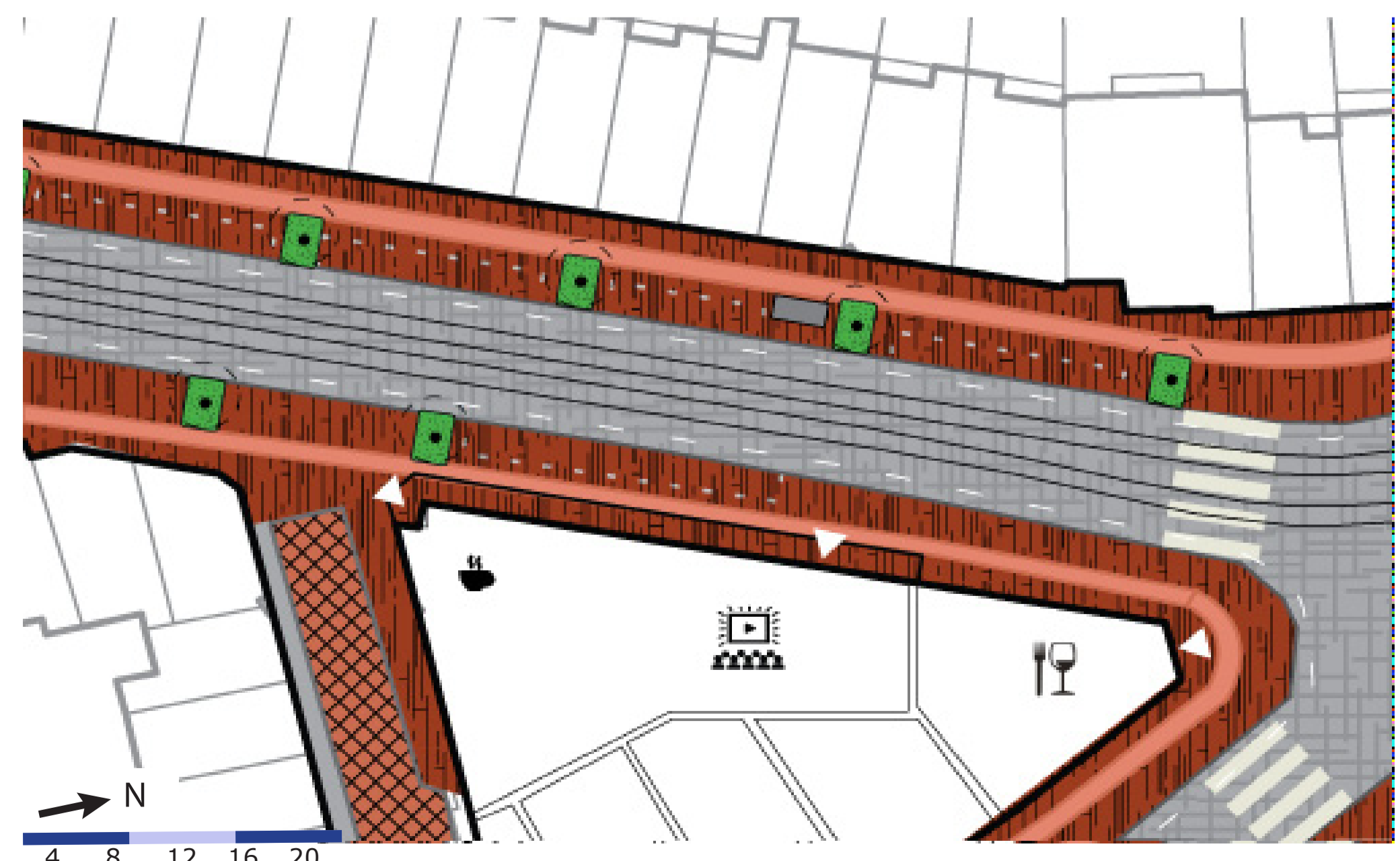
Visie

Corridor - historische bouw - kleine korrel

Ruimte laten
Oost onderneemt en West woont, om deze twee bestemmingen de ruimte te geven wordt het parkeren op de stoep geplaatst en de stoep enigzins verbreedt. Dit zorgt ervoor dat de verkeersfunctie ruimte inlevert voor de bestemmingsfunctie. Schuiven met de parkeer capaciteit aan de Bergweg wordt zo makkelijk en flexibel. Op de extra brede stoep kunnen terrassen worden geplaatst, door parkeerplekken in te nemen (pop-up of constant). Er is nu ook ruimte voor fietsnietjes op de stoep. Daarnaast is er ruimte voor een permanente drempelzone en veel pop-up placemaking.

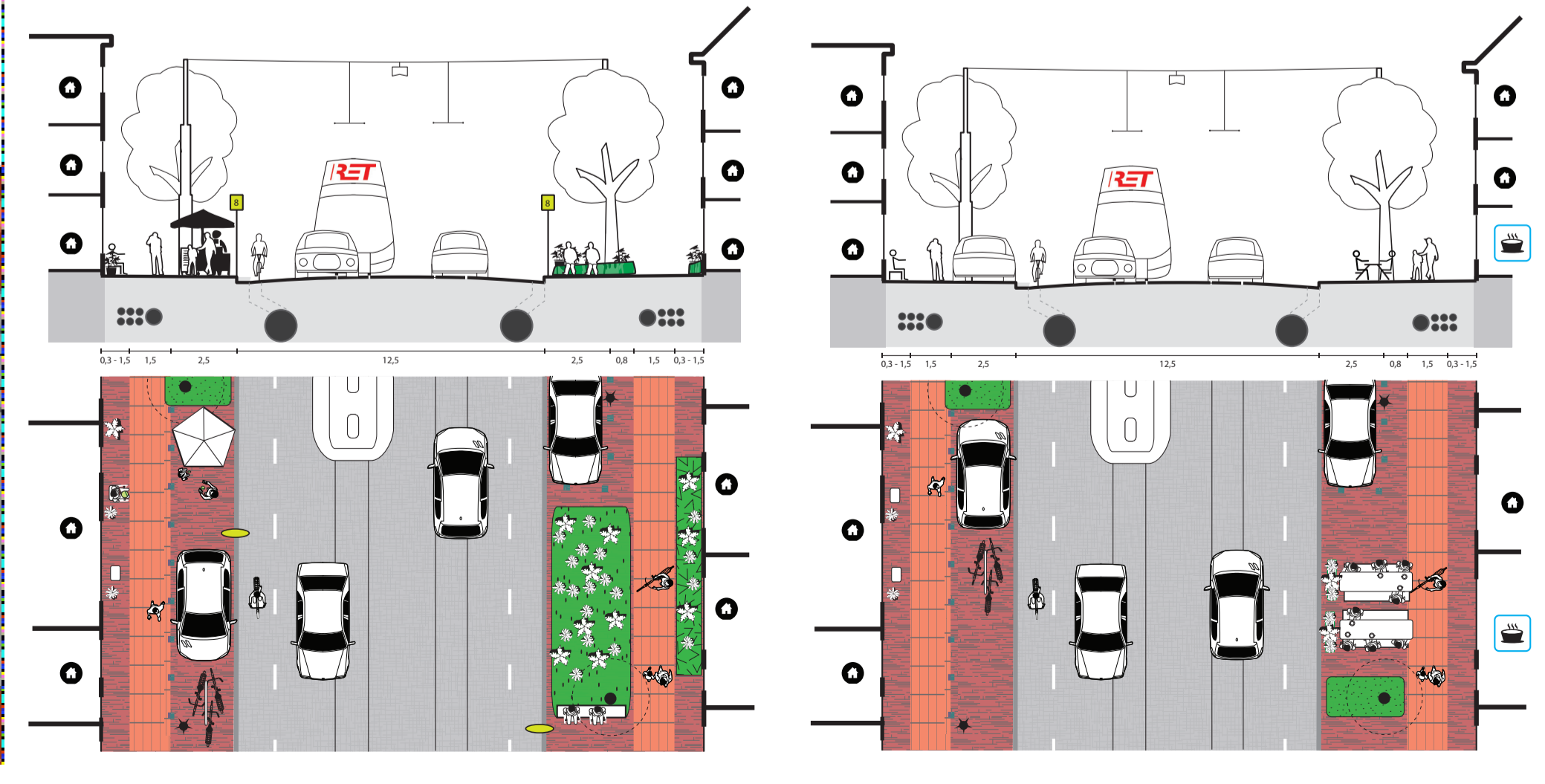
Avondzon Ochtendzon (eigen tekening)

Methode

Digitaal platform - constructieve begeleiding

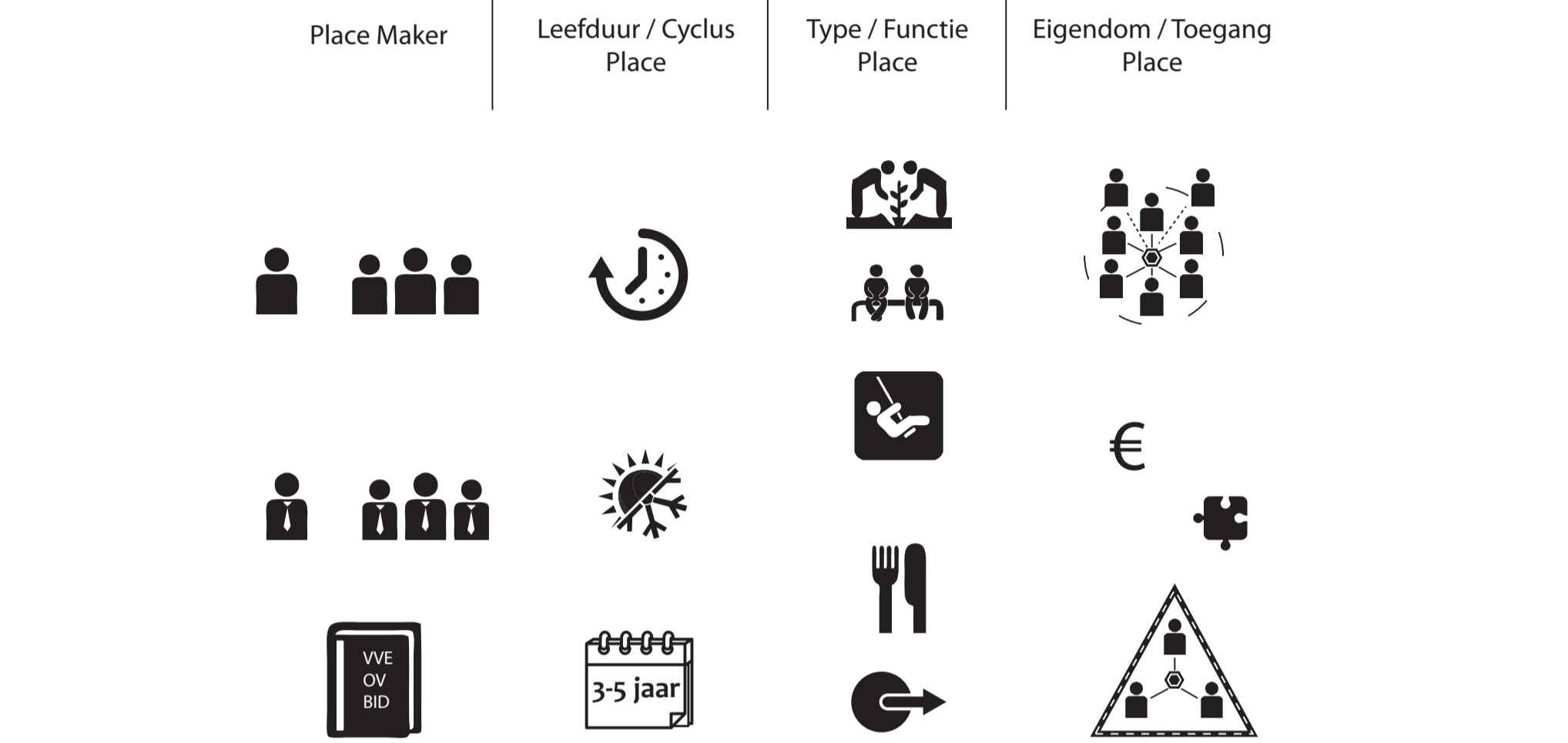
Om de revitalisatie van de Bergweg door middel van placemaking te bewerkstelligen spelen naast het ontwerp een aantal belangrijke factoren mee.
Inzicht en communicatie voor iedereen - 24/7
Placemaking houdt zich niet aan kantooruren, hierbij biedt het digitale tijdperk een uitkomst. De Bergweg interactief als kaart op een website, met de mogelijkheid (en verplichting) om aan te geven waar jij bezig gaat met placemaking.
Constructieve begeleiding
Of het nu de ondernemers betreft die hun ramen transparant moeten houden, of bewoners die samen 1 hybride zone mogen inrichten, dit proces constructief begeleiden is van belang. Uitleggen waarom de plint transparant moet zijn vanuit de belevingswereld van de ondernemer is een voorbeeld van constructieve begeleiding. Gezamenlijk de hybride zone inrichten met voor ieder wat wils ook. Een deel van deze begeleiding kan aan de hand van voorbeeld en inspiratiegidsen. Transparante communicatie en bereikbaarheid blijven erg belangrijk, het digitale medium biedt daarbij handvaten.

Placemaking

Archetypes placemaker, leefcyclus, functie en eigendom / toegankelijkheid

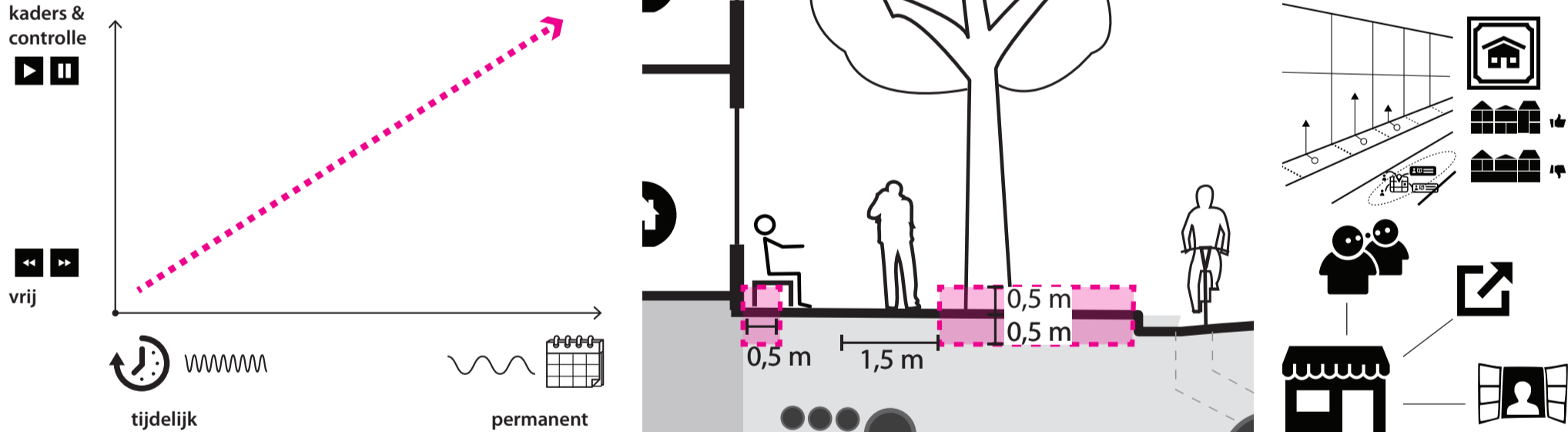
Belangrijk voor de structurele inzet van placemaking zijn de archetypes waaruit placemaking bestaat.
1. Placemaker : Van een individu tot een VVE, bewoner of ondernemer, het betreft iemand die zich inzet voor de place; variërend van initiatief tot onderhoud.
2. Leefduur / cyclus place : Hoe vaak en hoelang een ruimte tot een plek wordt getransformeerd heeft direct invloed op de sociaal ruimtelijke structuur, en heeft eventueel gevolgen voor de fysiek-ruimtelijke structuur.
3. Type / Functie place : De functies die worden toegevoegd in de openbare ruimte bestaat uit (een combinatie van) 5 zaken - vergroenen - zitten / schuilen - spelen - sport - eten/drinken - uitstallen / kunst
4. Eigendom / Toegankelijkheid Place : De verhouding tussen een place en openbare ruimte qua toegankelijkheid en eigendom speelt een belangrijke rol in wie er bij betrokken (kunnen) zijn, de schaal en het bestaansrecht van de place. Van compleet open, tot contributie / consumptie, of gesloten.

Kaders

Placemaking en Plint

De eindgebruiker voorzien van spelregels omtrent de vrijheid binnen De Straat Samen Gemaakt, en de verantwoordelijkheden waar dit mee gepaard gaat is belangrijk. Het vrijlaten van de doorgang en geen verkeersveiligheid beïnvloeden is belangrijk, net zoals toegang tot de infra. Des te meer permanent of vastgenageld een place is, des te meer begeleiding en controle vereist is. Het aanmelden als placemaker en akkoord gaan met de beheer verantwoordelijkheden is stap 1. Stap 2 is de verantwoordelijkheid voor overdracht of terugbrengen in oude staat.

Procesinnovatie

Overheid, burger, professional

Hierbij speelt de ontwerper een belangrijke rol. Hij of zij neemt alle overwegingen en praktische zaken in acht die voor de gemeente spelen, en draagt het ontwerp en kaders aan. Daarbij speelt de procesmanager van de lokale organisatie ook een centrale rol bij het begeleiden van de transitie en het in goede banen leiden van dit nieuwe proces. De initiatie, in samenwerking met de ontwerper, het ontwikkelen van een wijkvisie - en sturen naar deze visie, maar ook het managen van de financiën en dergelijke horen bij de taken van deze professional. De professionals bieden in samenwerking met de gemeente het ontwerp en de kaders plus een platform waarbinnen de collectieve eindgebruiker invulling geeft aan de openbare ruimte, dit is het voorstel van De Straat Samen Gemaakt.

